

beschikking

Datum	21 september 2009
Nummer	DNN 2009/4798
Onderwerp	Wijzigen van de Wvo-vergunning van 6 augustus 2007, nr. DNN 2007/3392 voor het lozen van afvalwater op het Zeehavenkanaal en de Bocht van Watum. 3
Bijlage(n)	

Inhoudsopgave

1. Aanhef
2. Besluit
3. Voorschriften
4. Overwegingen
5. Ondertekening
6. Mededelingen
7. Bijlagen
  1. Begripsbepaling.
  2. Schematische weergave lozingssituatie.
  3. Tekst van de niet-technische samenvatting van de vergunningaanvraag.

1. Aanhef

DE STAATSSECRETARIS VAN VERKEER EN WATERSTAAT

beschikt hierbij op het verzoek van AKZO Nobel Industrial Chemicals B.V. Delfzijl Oosterhorn 4, 9936 HD te Farmsum, verder te noemen AKZO Nobel Salt, voor de wijziging van een vergunning krachtens artikel 1, eerste en tweede lid, van de Wet verontreiniging oppervlaktewateren voor het lozen van afvalwater op het Zeehavenkanaal en in de Bocht van Watum, behorende bij het Eems-Dollardestuarium.

De aanvraag is op 4 mei 2009 door Rijkswaterstaat ontvangen en geregistreerd onder nummer DNN 2009/2527. Op 24 juli 2009 is een aanvulling op de aanvraag ontvangen, geregistreerd onder nummer DNN 2009/3956. Tegelijkertijd met het indienen van de Wvo-aanvraag heeft het bedrijf een kopie van de aanvraag, alsmede van de aanvulling, ter kennisgeving naar de provincie Groningen verzonden.

verwijst naar de motivering, die onderdeel uitmaakt van dit besluit;

neemt in aanmerking, dat met betrekking tot de aanvraag:

- de procedure van afdeling 3.4 van de Algemene wet bestuursrecht is gevolgd;
- geen adviezen zijn ontvangen;
- geen zienswijzen zijn ingediend.

2. Besluit

Datum

21 september 2009

Nummer

DNN 2009/4798

- I de aan AKZO Nobel Salt bij besluit van 6 augustus 2007, kenmerk DNN 2007/3392 verleende vergunning ingevolge de Wet verontreiniging oppervlaktewateren, als volgt ambtshalve te wijzigen.
- Artikel 1, tweede lid, sub p) komt te vervallen;
  - Artikel 5 komt te vervallen.
- II de aan AKZO Nobel Salt bij besluit van 6 augustus 2007, kenmerk DNN 2007/3392 verleende vergunning ingevolge de Wet verontreiniging oppervlaktewateren als volgt te wijzigen:
- Artikel 1 wordt vervangen door een nieuw artikel 1;
  - Artikel 14, artikel 15 en artikel 16 worden toegevoegd.

3. Voorschriften

Datum
21 september 2009

Nummer
DNN 2009/4798

Afvalwaterstromen

Artikel 1 Afvalwaterstromen

1. De afvalstoffen, verontreinigende en/of schadelijke stoffen, die via waste leiding 4 (meetpunt AR 180), op het oppervlaktewater van de Bocht van Watum worden geloosd, mogen uitsluitend voorkomen in de volgende afvalwaterstromen:
  - a) Bedrijfsafvalwater Delamine (Z-106);
  - b) Dikslib met vlokmiddel van de Pekelzuiveringen;
  - c) Spoelwater binnenhavenverlading;
  - d) Zoutzuur afkomstig van Teijin Aramid en de AKZO Nobel fabrieken MCA en MEB;
  - e) Ruwe pekel.
2. De afvalstoffen, verontreinigende en/of schadelijke stoffen, die via het zoutkoelwaternet, op het oppervlaktewater van het Zeehavenkanaal worden geloosd, mogen uitsluitend voorkomen in de volgende afvalwaterstromen:
  - a) Retourpekel;
  - b) Spuipekel;
  - c) Pekelspui;
  - d) Het effluent van de olie-afscheider van de spoelplaats;
  - e) Vuil en/of NaCl/Glauberzout/ Na_2SO_4 bevattend condensaat;
  - f) Afgewerkt zuur, bevattend nikkel en koper, dat vrijkomt bij scalevrij maken van leidingen;
  - g) Koelwater;
  - h) Spoel- en schrobwater voor het schoonmaken van apparatuur en vloer van de Zoutbedrijven;
  - i) Afvalwater afkomstig uit het productielaboratorium;
  - j) Lekwater van pompen;
  - k) Bronneringswater van de zoutbedrijven;
  - l) Bluswater;
  - m) Spoelwater ten behoeve van het schoonmaken van de droger in het Droogzoutbedrijf;
  - n) Zout water van de natte wasser van het Droogzoutbedrijf;
  - o) Mogelijkerwijs verontreinigd hemelwater afkomstig van het gehele AKZO Nobel Salt terrein;
  - p) Condensaat uit de indampers 2, 3 en 4 dat als spoelwater gebruikt voor de demisters;
  - q) Bij de productie, transport en verlading vrijkomend in water opgelost mors- en veegzout, eventueel met antibakmiddel;
  - r) In water opgelost startzout;
  - s) Ruwe pekel.
3. Huishoudelijk afvalwater dient via de riolering naar de ZAWZI, op het Zeehavenkanaal te worden geloosd.
4. De lozing van het in het eerste lid bedoelde afvalwater onder a) t/m d) dient plaats te vinden via 'meetpunt AR 180' met het bijbehorend bemonsteringspunt.
5. De afvalstoffen, verontreinigende en/of schadelijke stoffen, die via de effluentleiding van BrunnerMond op het oppervlaktewater van de Bocht van Watum worden geloosd, mogen uitsluitend voorkomen in ruwe pekel.
6. De lozing van het in het vijfde lid bedoelde afvalwater dient plaats te vinden via 'lozingspunten P, Q en S' met bijbehorende bemonsteringspunten.

Artikel 5 Huishoudelijk afvalwater

Komt te vervallen

Datum

21 september 2009

Nummer

DNN 2009/4798

Lozingseisen

Artikel 14 Lozingseis ruwe pekkel Bocht van Watum

Van het afvalwater genoemd in artikel 1, vijfde lid mag niet meer worden geloosd dan 800 m³ per uur.

Artikel 15 Lozingseis ruwe pekkel Zeehavenkanaal

Van het afvalwater genoemd in artikel 2, tweede lid onder s) mag niet meer worden geloosd dan 650 m³ per uur.

Artikel 16 Goedkeuring en lozingseis nieuw aan te leggen leiding

1. Het afvalwater, dat wordt geloosd via de nieuw aan te leggen afvalwaterleiding in de Bocht van Watum behoeft, vóór de aanvang van de lozing, de goedkeuring van de hoofdingenieur-directeur.
2. Ten minste 3 maanden voor de, in het eerste lid bedoelde, lozing aanvangt dient een onderbouwd voorstel, waarin in elk geval de locatie van het lozingspunt, de (calibratie van de) te gebruiken debietmeters en de waterkwaliteitsbeoordeling van de lozing zijn opgenomen, ter goedkeuring naar de hoofdingenieur-directeur te worden gezonden.
2. Van het afvalwater, genoemd in het eerste lid, mag niet meer worden geloosd dan 800 m³ per uur.

4. Overwegingen

Datum
21 september 2009

4.1 Algemeen

Nummer
DNN 2009/4798

4.1.1 Aanvraag wijziging van de vergunning

AKZO Nobel Salt is een bedrijf dat keukenzout (NaCl) produceert. Daartoe wordt ruwe pekels via pijpleidingen aangevoerd uit twee ondergrondse zoutvoorkomens, één nabij Zuidwending en één nabij Heiligerlee.

Bij beschikking van 6 augustus 2007, kenmerk DNN 2007/3392 is aan AKZO Nobel Salt, onder voorschriften, vergunning verleend op grond van de Wet verontreiniging oppervlaktewateren (Wvo) voor het lozen van afvalwater op het Zeehavenkanaal en de Bocht van Watum.

In verband met een ongestoorde voortgang van het uitloggen van cavernes bij de zoutwinning ten behoeve van het maken van een aardgasbuffers en een betere beheersing van de pekelsamenstelling voor de pekelszuivering en het Zoutproces bij opereren in deellast wordt een wijziging in de samenstelling van het te lozen afvalwater aangevraagd.

Deze aanvraag, voor een vergunning op grond van de Wet verontreiniging oppervlaktewateren (Wvo), heeft AKZO Nobel Salt op 4 mei 2009 bij Rijkswaterstaat ingediend.

4.1.2 Ambtshalve wijziging van de vergunning

Naast de gevraagde wijzigingen op verzoek (door de vergunninghouder) is door het bevoegde gezag ook bezien of andere wijzigingen van de vergunningsvoorschriften wenselijk of noodzakelijk zijn. Hierbij is beoordeeld of de wet- en regelgeving en/of het daarop gebaseerde beleid zodanig gewijzigd is dat aanpassing van de voorschriften gewenst/noodzakelijk is. Bovenstaande beschouwing heeft geleid tot de noodzaak om de vergunning gelijktijdig ambtshalve te wijzigen. Het betreft hier de lozing van huishoudelijk afvalwater. Het huishoudelijk afvalwater wordt niet meer via septic tanks geloosd, maar via de ZAWZI.

4.1.2 Coördinatie

Gezien de aard van de aanvraag heeft de provincie Groningen geoordeeld dat met betrekking tot de Wm volstaan kan worden met het ter kennisgeving zenden van een kopie van de onderhavige aanvraag aan de provincie. Coördinatie van de vergunningprocedure is bij de onderhavige procedure niet aan de orde.

4.2. Beschrijving aangevraagde wijzigingen

4.2.1 Beknopte procesbeschrijving

Hierna wordt kort het proces, voor zover relevant ten aanzien van de aangevraagde wijziging, weergegeven.

Ruwe pekels wordt gewonnen door AKZO Nobel Salt uit zoutvoorkomens door het zout uit te loggen met water. Op deze wijze worden cavernes voorbereid voor de opslag van aardgas, de Aardgasbuffer Zuidwending.

In verband met de planning van het beschikbaar komen van de aardgasbuffer voor VOF Zuidwending, is het van belang om de snelheid van uitlogen op peil te houden. Daarbij komt meer ruwe pekkel vrij dan verwerkt wordt door AKZO Nobel Salt. Het deel dat niet verwerkt kan worden door AKZO Nobel Salt, wordt geloosd. Deze lozing is de aanleiding voor de aangevraagde wijziging.

Datum
21 september 2009
Nummer
DNN 2009/4798

Ruwe pekkel wordt via pijpleidingen aangevoerd uit twee ondergrondse zoutvoorkomens, één nabij Zuidwending en één nabij Heiligerlee. Bij de pekkelwinning wordt een additief gebruikt. In de Pekelzuivering wordt deze ruwe pekkel gezuiverd met behulp van alkaliteit (OH^- en CO_3^{2-}), natronloog en soda. De ongewenste bestanddelen worden door neerslaan en bezinking afgescheiden in drie parallel werkende installaties met meerdere tanks. Ter verbetering van de bezinkeigenschappen wordt een vlokmiddel toegevoegd. De stoffen die verwijderd worden, zijn voornamelijk Ca- en Mg-zouten die neerslaan als CaCO_3 en $\text{Mg}(\text{OH})_2$. Om de neerslagreacties zo volledig mogelijk te laten verlopen, wordt een overmaat aan alkaliteit toegevoegd. Het neerslag wordt gevormd in de reactietanks en afgescheiden in de bezinkers.

Dit neerslag, dikslib genoemd, wordt met water afkomstig uit de Oosterhornhaven verdund. Aan het 'dunslib' wordt het zure afvalwater afkomstig van Delamine toegevoegd, alsmede overschotten aan zoutzuur afkomstig van Teijin Aramid. Op deze wijze wordt de alkalische afvalpekkel zoveel mogelijk geneutraliseerd. Het dunslib wordt na ontgassing via de neutralisatie-installatie afgevoerd en uiteindelijk via wasteleiding 4 op de Bocht van Watum geloosd. Ander afvalwater zoals spoelwater, afgewerkt zuur, dat vrijkomt bij scalevrij maken van leidingen, lekkagewater van pompen en condensaat, worden via het zoutkoelwaternet op het Zeehavenkanaal geloosd.

4.2.2 Wijzigingen in de afvalwaterstromen

Ruwe pekkel, die niet door AKZO Nobel Salt kan worden verwerkt, zal worden geloosd. In het kort is dit de aangevraagde wijziging ten opzichte van de situatie van de Wvo-vergunning.

Voorheen werd alle ruwe pekkel behandeld in de pekkelzuivering en werden de verontreinigingen uit de ruwe pekkel geloosd, het zogenaamde dikslib. Nu wordt daarnaast ook de component keukenzout (natriumchloride) geloosd.

De maximale hoeveelheid die extra wordt geloosd via wasteleiding 4 bedraagt 150 m^3 per uur. Vanwege de beperkte capaciteit van deze leiding kan niet altijd de maximale hoeveelheid te lozen ruwe pekkel via dit lozingspunt worden geloosd. Het resterende deel van maximaal 650 m^3 per uur wordt via het zoutkoelwaternet op het Zeehavenkanaal geloosd, en/of via de 3 wasteleidingen van Brunnermond, die uitmonden nabij het huidige lozingspunt van de wasteleiding 4. In dat geval wordt wel de totale hoeveelheid van 800 m^3 per uur op de Bocht van Watum geloosd.

AKZO Nobel Salt heeft eveneens aangevraagd om de lozing te kunnen laten plaatsvinden via een nieuw aan te leggen leiding, parallel aan de wasteleiding 4.

4.3 Wet- en regelgeving

Datum
21 september 2009

4.3.1 Emissie-/Immissiebeleid Wet verontreiniging oppervlaktewateren

Nummer
DNN 2009/4798

Vierde nota waterhuishouding

In de vierde nota waterhuishouding (NW4) wordt, evenals in de derde nota waterhuishouding (NW3), voor de uitgangspunten van het emissiebeleid voor water verwezen naar het Indicatief Meerjarenprogramma Water 1985-1989 (IMP-water). De leidende principes van het emissiebeleid, 'vermindering van de verontreiniging' en 'het standstill-beginsel', worden in NW4, ook voor de langere termijn, van groot belang geacht.

In NW4 wordt voor de praktische uitwerking van deze beleidsuitgangspunten verwezen naar het CIW-rapport Handboek Wvo-vergunningverlening dat in mei 1999 is uitgebracht. Deze uitgangspunten worden hieronder kort samengevat weergegeven.

Emissieaanpak

Algemeen

Het eerste hoofduitgangspunt van beleid "vermindering van de verontreiniging" houdt in dat verontreiniging - ongeacht de stofsoort - zoveel mogelijk wordt beperkt. Volgens de Derde Nota Waterhuishouding (NW3) staat voor vrijwel alle verontreinigingen de emissieaanpak voorop.

De emissieaanpak houdt in dat onafhankelijk van de te bereiken waterkwaliteitsdoelstelling een inspanning moet worden geleverd om de verontreiniging van het oppervlaktewater te voorkomen.

Voor zwartelijststoffen, of de stoffen die als zodanig worden beschouwd, bestaat de emissieaanpak uit toepassing van de best bestaande technieken (bbt); voor de overige stoffen waarvoor de emissieaanpak geldt, is een saneringsinspanning vereist volgens de best uitvoerbare technieken (but). De emissieaanpak dient in eerste instantie gestalte te krijgen door prioriteit te geven aan de ketenbenadering.

Daarbij wordt een product van grondstof tot afvalstadium beoordeeld. Er dient zo vroeg mogelijk in de keten naar mogelijkheden te worden gezocht om wateremissies terug te dringen c.q. te voorkomen door een getrapte benadering van preventie, hergebruiken verwijdering. Brongerichte maatregelen hebben hierbij de voorkeur boven zuiveringstechnische ("end-of-pipe") maatregelen.

IPPC richtlijn

Vanaf oktober 1999 moeten bepaalde categorieën nieuwe inrichtingen en belangrijke wijzigingen aan bestaande inrichtingen voldoen aan de Europese IPPC richtlijn. Vanaf 31 oktober 2007 geldt deze eis ook voor alle bestaande inrichtingen van deze categorieën van inrichtingen. De IPPC richtlijn verplicht eveneens tot een informatie-uitwisseling tussen lidstaten en industrie over de nadere invulling van de Best Available Techniques (BAT), in het Nederlands Beste Beschikbare Technieken (BBT) voor iedere afzonderlijke industriële sector.

De definities van but en bbt in de 'emissieaanpak', zoals hierboven beschreven, zijn in feite Nederlandse uitwerkingen van het redelijkheids criterium in de definitie van BBT. Daarom kan gesteld worden dat BBT ook de begrippen 'but' en 'bbt' omvat. Bij de beoordeling van de Beste Beschikbare Technieken (BBT), dient voor wat betreft de technieken, zowel aandacht besteed te worden aan end-of-pipe technieken, procesgeïntegreerde aanpassingen als organisatorische maatregelen. Met de BBT worden technieken beoogd die, integraal zijn afgewogen, in de praktijk zijn bewezen en waar geen overmatige kosten mee gepaard gaan.

Datum
21 september 2009
Nummer
DNN 2009/4798

Als resultaat van de informatie-uitwisseling tussen lidstaten en industrie brengt de Europese Commissie zogeheten BAT Referentie documenten (BREF's) uit, waarin per sector een overzicht wordt gegeven van technieken, die als BAT kunnen worden beschouwd.

Een BREF is een richtinggevend document voor het bevoegd vergunningverlenend gezag, dat niet mag worden genegeerd en waar alleen gemotiveerd van mag worden afgeweken. De BREF's zijn onderverdeeld in horizontale en verticale BREF's.

Horizontale BREF's zijn richtinggevende documenten voor alle sectoren die vallen onder de IPPC-richtlijn. Verticale BREF's zijn richtinggevende documenten toegesneden op een specifieke productiesector.

Zwartelijststoffen

Onder zwartelijststoffen worden de stoffen verstaan die behoren tot de groepen en families van stoffen die worden genoemd in de consolidatierichtlijn 2006/11/EG (voorheen de, inhoudelijk ongewijzigde, lijst 1 van EG richtlijn 76/464/EEG) en waarvoor in internationaal en nationaal kader emissiegrenswaarden zijn vastgesteld. Op Europees niveau zijn inmiddels 17 stoffen definitief als zwartelijststof aangewezen. Deze stoffen zijn in Nederland geïmplementeerd door, ex artikel 1a Wvo, voor deze 17 stoffen emissiegrenswaarden vast te stellen.

Lozingen die stoffen bevatten die behoren tot de in de consolidatierichtlijn 2006/11 genoemde groepen en families van stoffen en waarvoor emissiegrenswaarden zijn vastgesteld, worden slechts vergund voor beperkte duur (maximaal 10 jaar; zie: "Regeling tijdelijke vergunning voor lozing van zwartelijststoffen", Staatscourant 24 september 2003, nr. 184 / pag. 16).

Daarnaast dient voor deze stoffen de formulering van de lozingseisen overeen te komen met de in deze ministeriële besluiten gebruikte formulering.

Dat betekent dat de gemiddelde maandconcentratie en de gemiddelde maandvrachten uitgangspunt behoren te zijn bij het formuleren van de vergunningsvoorschriften voor de betreffende stoffen.

Voor wat betreft de vraag in welke gevallen bij lozing van stoffen in minuscule hoeveelheden al dan niet sprake is van een lozing van zwartelijststoffen, wordt de interpretatie zoals die is neergelegd in hoofdstuk IV (§ 4.9.1) van het CIW-rapport Handboek Wvo-vergunningverlening gevolgd.

In Nederland worden alle stoffen, die worden genoemd in de in het IMP-water opgenomen lijst van 132 stoffen, behandeld als ware het zwartelijststoffen. Daarnaast worden dioxines en dibenzofuranen als "zwart" behandeld. Dit houdt in dat in Nederland voor deze stoffen ook wordt uitgegaan van de emissieaanpak op basis van bbt. Dit houdt echter niet in dat dergelijke vergunningen ook voor beperkte duur moeten worden verleend. Wel kunnen andere argumenten een rol spelen bij het eventueel tijdelijk verlenen van vergunningen, bijvoorbeeld wanneer onvoldoende duidelijkheid bestaat over de wijze van saneren en/of bijbehorende haalbare effluentkwaliteit. Voor een uitgebreidere uiteenzetting over het tijdelijk verlenen van vergunningen wordt verwezen naar hoofdstuk IV (§ 4.9) van het CIW-rapport Handboek Wvo-vergunningverlening.

Datum
21 september 2009

Nummer
DNN 2009/4798

Algemene Beoordelingsmethodiek voor stoffen en preparaten (ABM)

Voor een goede uitvoering van het emissiebeleid water is het noodzakelijk inzicht te hebben in de waterbezwaarlijkheid van stoffen en preparaten. Inzicht in de waterbezwaarlijkheid is nodig om de beleidsmatige gewenste saneringsinspanning voor in het afvalwater aanwezige stoffen en preparaten vast te stellen. Hierbij kan gebruik gemaakt worden van de Algemene Beoordelingsmethodiek voor stoffen en preparaten (ABM). Preparaten zijn mengsels van twee of meerdere stoffen die voor meer dan 0,1 gewichtsprocent aanwezig zijn. De beoordeling van een stof of preparaat volgens de ABM geeft de zogenaamde aanduiding waterbezwaarlijkheid. Aan deze aanduiding is conform het huidige emissiebeleid een bepaalde saneringsinspanning gekoppeld. Conform het nationale waterkwaliteitsbeleid zijn voor de saneringsinspanning drie niveaus te onderscheiden: A, B of C.

Saneringsinspanning A

Voor stoffen met een aanduiding waterbezwaarlijkheid die gekoppeld is aan een saneringsinspanning A geldt in beginsel dat de verontreiniging door deze stoffen moet worden beëindigd. Er moet geprobeerd worden om met behulp van de best bestaande technieken zo dicht mogelijk bij een nullozing te komen.

Saneringsinspanning B

Voor stoffen met een aanduiding waterbezwaarlijkheid die gekoppeld is aan een saneringsinspanning B geldt dat de lozing van deze stoffen zoveel mogelijk moet worden voorkomen. Een wezenlijke saneringsinspanning dient te geschieden door toepassing van de best uitvoerbare technieken.

Saneringsinspanning C

Ook voor het beperkt aantal relatief onschadelijke overige stoffen geldt dat zoveel mogelijk moet worden voorkomen dat deze stoffen in het afvalwater terechtkomen. De mate waarin maatregelen ter beperking van de lozing van deze stoffen moeten worden genomen is voor deze stoffen afhankelijk van de bereikte resultaten ten aanzien van de opgestelde waterkwaliteitsdoelstellingen.

Waterkwaliteitsaanpak

Voor een beperkt aantal, relatief onschadelijke, van nature in het oppervlaktewater voorkomende, stoffen met een geringe mate van toxiciteit (bijvoorbeeld: sulfaat, chloride en warmte), wordt de waterkwaliteitsaanpak gevolgd. Dat houdt in dat voor dergelijke stoffen niet de emissieaanpak wordt gevolgd, maar dat alleen maatregelen ter beperking van de lozing worden geëist als de Immissietoets of het standstill-beginsel daartoe aanleiding geven.

Ospar

Daarnaast dient bij de vergunningverlening rekening te worden gehouden met het inspanningsbeginsel, zoals dat in 1998 is vastgelegd in het zogenaamde Osparverdrag. Dit verdrag is een eerste uitwerking van de zogenaamde Esbjergverklaring, die is vastgesteld tijdens de vierde Noordzeeministersconferentie in 1995. In het Osparverdrag zijn 15 stoffen/stofgroepen (inmiddels aangevuld met 12 nieuwe prioritaire stoffen) aangewezen waarvoor geldt dat gestreefd moet worden naar beëindiging van de lozing in 2020. In Nederland wordt aan Esbjergdoelstelling invulling gegeven door uitvoering te geven aan de uitgangspunten van de emissieaanpak, gevolgd door een immissietoets en een toetsing aan het standstill-beginsel.

Datum
21 september 2009

Nummer
DNN 2009/4798

Immissietoets

Na de emissieaanpak volgt de Immissietoets. Hierin wordt beoordeeld of de voor het ontvangende oppervlaktewater geldende waterkwaliteitsdoelstellingen, zoals weergegeven in NW4, worden overschreden en de restlozing een significante invloed op deze overschrijding heeft. Is de restlozing op grond hiervan niet aanvaardbaar, dan zullen verdergaande maatregelen worden geëist.

Voor zover dit nog niet ondervangen is door de MTR- of VR-gehalten (streefwaarde) voor een bepaalde stof, dient daarnaast ook getoetst te worden of de lozing, gelet op de stofspecifieke acute toxiciteit, aanvaardbaar is voor het ontvangende oppervlaktewater of dat aanvullende maatregelen moeten worden voorgeschreven.

Standstill-beginsel

Wanneer sprake is van een nieuwe lozing of een uitbreiding van een bestaande lozing dan vindt ook een beoordeling plaats op basis van het standstill-beginsel. Als de bestaande waterkwaliteit significant beïnvloed wordt door de lozing, dient de saneringsinspanning middels aanvullend onderzoek nader getoetst te worden. Dit nader onderzoek kan aanleiding geven tot het nemen van aanvullende maatregelen teneinde de lozing verdergaand te saneren. In een uitspraak van de Raad van State, in de zaak BFGoodrich van 8 november 1999, is door de Raad geoordeeld dat het standstill-beginsel geen absolute werking heeft en dat voor zwartelijststoffen aan dit beginsel wordt voldaan als gesaneerd is volgens bbt en de restlozing niet onaanvaardbaar is voor het ontvangende oppervlaktewater. Voor de overige stoffen geldt dat na het toepassen van but de restlozing niet onaanvaardbaar mag zijn voor het ontvangende oppervlaktewater. De lozing is onaanvaardbaar als, ondanks aanvullende maatregelen, uit de Immissietoets blijkt dat de lozing een significante bijdrage levert aan het overschrijden van de waterkwaliteitsdoelstelling.

Voorzorgprincipe

In de onder 1.6 genoemde uitspraak is door de Raad van State geoordeeld dat, conform de tekst van NW3, met de emissieaanpak tevens invulling wordt gegeven aan het zogenaamde voorzorgprincipe, zoals overeengekomen tijdens de tweede Noordzeeministersconferentie.

In de PKB-Waddenzee is eveneens een voorzorgbeginsel neergelegd, waarin vermeld staat:

“Wanneer op basis van de best beschikbare informatie [...] sprake blijkt te zijn van duidelijke twijfel over het achterwege blijven van mogelijk belangrijke negatieve gevolgen voor het ecosysteem, dan zal het voordeel van de twijfel in de richting van het behoud van de Waddenzee gaan (het voorzorgprincipe) [...]”. Derhalve mag er, na het toepassen van de Immissietoets en de toetsing aan het standstill-beginsel, geen twijfel meer bestaan over eventuele negatieve gevolgen van de restlozing voor het ecosysteem van de Waddenzee.

Datum
21 september 2009

Nummer
DNN 2009/4798

Kaderrichtlijn Water

De Kaderrichtlijn Water (KRW) kent het principe van ‘geen achteruitgang’. In het spraakgebruik wordt veelal gesproken over ‘standstill’. Het uitgangspunt van de KRW is dat er in heel Europa een zeer goede tot goede waterkwaliteit aanwezig is. In de KRW is het begrip ‘geen achteruitgang’ gekoppeld aan het begrip ‘toestand’. Voorkomen moet worden dat de toestand van het water verslechtert.

Daar de KRW de ‘toestand’ beschrijft op het niveau van waterlichamen is dit in principe ook het niveau waarop ‘geen achteruitgang’ wordt toegepast. Eventuele onduidelijkheid zou gelegen zijn in het feit dat de doelstellingen nog niet concreet zijn vastgesteld dan wel dat de aanwijzing van waterlichamen, dat wil zeggen het niveau waarop de afweging dient te geschieden, nog slechts een voorlopige aanwijzing betreft en daardoor nog kan wijzigen.

De aanwijzing van de waterlichamen is echter formeel gemeld aan de EU, waardoor het aanbevelenswaardig is om de lozing te toetsen op het voorlopig aangewezen waterlichaamniveau.

De KRW hanteert voor de chemische toestand twee klassen: ‘goed’ en ‘slecht’. Voor de ecologische toestand zijn er vijf klassen: zeer goed / goed / matig / slecht / zeer slecht. Voorkomen moet worden dat bij de formele beoordeling het waterlichaam in een slechtere klasse komt. Het betreft hier een totaal beoordeling.

Een nieuwe emissie is hiermee formeel niet in strijd met ‘geen achteruitgang’ indien die niet leidt tot normoverschrijding of indien een ander aspect al heeft geleid tot een slechtere waardering van het waterlichaam. In het geval dat de waardering van het waterlichaam niet verslechtert maar de afstand tot het te bereiken doel wel wordt vergroot, doordat bijvoorbeeld voor een groter aantal stoffen dan voorheen de norm wordt overschreden, lijkt het aannemelijk deze situatie wel op te vatten als een achteruitgang.

Strikt genomen moet worden getoetst aan de normen die conform de voorgeschreven afleidingsmethoden uit de KRW zijn afgeleid. Dit laatste heeft nog niet plaatsgevonden, maar de bestaande (ad-hoc) MTR-waarden worden wel beschouwd als een reële indicatie van het gewenste ecologische- en chemische normniveau. Dit blijkt ook uit de uitgevoerde artikel 5-rapportages voor de KRW.

De chemische toestand wordt bepaald door de prioritaire stoffen en de stoffen die genoemd zijn in het kader van richtlijn 76/464/EEG, die inmiddels is omgezet in de nieuwe richtlijn 2006/11/EG. Als de lozing geen prioritaire stoffen bevat en geen stoffen bevat die genoemd zijn in het kader van richtlijn 76/464/EEG, dan is een chemische toetsing niet aan de orde en volstaat een ecologische beoordeling.

Bij de ecologische beoordeling worden de stoffen getoetst aan de (ad-hoc)MTR-normen. Indien voor één stof de betreffende (ad-hoc) MTR wordt overschreden, kan de ecologische toestand niet hoger worden beoordeeld dan matig. De stofbeoordeling binnen de ecologische beoordeling bepaalt dus mede de grens tussen de matige en de goede ecologische toestand.

Datum
21 september 2009
Nummer
DNN 2009/4798

In dit kader dient beoordeeld te worden of op de meetpunten, die representatief worden geacht voor het beoordelen van de toestand van het betreffende waterlichaam, de (adhoc) MTR niet wordt overschreden en ook in geval van extra lozing niet zal worden overschreden. Indien er geen overschrijding plaatsvindt, zal de extra lozing er niet toe leiden dat de afstand tot de te behalen KRW-doelstelling voor het waterlichaam als geheel groter wordt. In dat geval is er géén sprake van achteruitgang in het licht van de wijze waarop dit in de KRW is verwoord en is de extra lozing niet in strijd met het principe van 'geen achteruitgang' uit de KRW.

4.3.2 Beleid zware ongevallen en onvoorziene lozingen

Beleid ter preventie van zware ongevallen

In 1982 heeft de EU de (post)-SEVESO-richtlijn (82/501) uitgevaardigd. Deze richtlijn is in Nederland in 1989 geïmplementeerd door middel van het Wm-Besluit Risico's Zware Ongevallen (BRZO). In 1996 is als vervolg hierop de SEVESO-II-richtlijn (96/82) uitgevaardigd. De richtlijn wordt geïmplementeerd door middel van het BRZO99 (Stb. 1999, 234), gewijzigd bij besluit van 24 juni 2005.

In 2005 is een verbeterprogramma opgezet. Doel van het verbeterprogramma is: de verhoudingen en werkwijzen van uitvoerende overheden zodanig veranderen dat ze naar de bedrijven toe bij het toepassen van het BRZO als eenheid functioneren op een landelijk uniforme basis. Een betere, toetsbaarder en uitvoerbaarder BRZO-prestatie van bedrijven en overheden is het eindresultaat.

Een inrichting valt onder de richtlijn wanneer op het terrein van de inrichting stoffen voorkomen die de drempelwaarde overschrijden. In het BRZO99 worden twee drempels gehanteerd: een 'lage' en een 'hoge' drempel. Wordt de 'lage' drempel overschreden dan dient de exploitant van die inrichting een document op te stellen waarin het beleid ter preventie van zware ongevallen is vastgelegd (artikel 7 bedrijven). Dit document, het zogenoemde PBZO (preventiebeleid zware ongevallen), moet borg staan voor een hoog beschermingsniveau voor de mens en het milieu en dient op de specifieke situatie toegesneden te zijn. Wordt ook de 'hoge' drempel overschreden, dan dient voor de betreffende inrichting een veiligheidsrapport opgesteld te worden (artikel 9 bedrijven).

In de huidige wet- en regelgeving bestaan verschillende rapportageplichten voor inrichtingen aangaande risico's: externe veiligheidsrapporten (EVR), arbeidsveiligheidsrapporten (AVR), noodplannen etc. Met het verschijnen van het BRZO99 is nog slechts sprake van één veiligheidsrapport. Voor waterkwaliteitsbeheerders heeft deze integratie geen gevolgen. Naast bovengenoemde integratie is sprake van een duidelijker afstemming met het ruimtelijke ordenings- en vestigingsbeleid.

Lidstaten worden verplicht om bij de vestiging van nieuwe bedrijven een adequate veiligheidsafstand aan te houden. Bij bestaande bedrijven zullen, in het geval zonering niet kan worden toegepast, aanvullende maatregelen genomen moeten worden.

Datum
21 september 2009
Nummer
DNN 2009/4798

Beleid 'onvoorziene lozingen'

Op basis van de eerder genoemde NW3 en het IMP-water is in de CIW-nota 'Integrale aanpak van risico's van onvoorziene lozingen' het beleidsterrein van de onvoorziene lozingen verder uitgewerkt en geconcretiseerd. De gevolgde aanpak is in grote lijnen hetzelfde als voor reguliere lozingen van afvalwater.

Door middel van het implementeren van de 'stand der veiligheidstechniek' moeten onvoorziene lozingen en de gevolgen daarvan zoveel mogelijk worden voorkomen.

Dit uitgangspunt geldt ongeacht de aard van de inrichting en de daar gehanteerde stoffen en processen. Voor een aantal specifieke activiteiten (bijvoorbeeld de opslag en transport van gevaarlijke stoffen) heeft de Commissie Preventie Rampen indertijd richtlijnen opgesteld. Deze CPR-richtlijnen zijn inmiddels vervangen door de PGS-richtlijnen.

Wanneer een bedrijf voldoet aan de 'stand der veiligheidstechniek' betekent dit niet dat het risico tot nul wordt gereduceerd. Nagegaan moet worden of het algemene niveau van voorzieningen voldoende is om onaanvaardbare negatieve gevolgen voor het milieu, als gevolg van onvoorziene lozingen, te voorkomen.

Hiervoor kan een risicoanalysemodel (genaamd Proteus, ontwikkeld en beschikbaar gesteld door RWS-RIZA op de website www.wateremissies.nl) worden gebruikt waarin rekening wordt gehouden met locatiespecifieke omstandigheden.

In het model wordt rekening gehouden met:

- a. bedrijfsactiviteiten en toegepaste stoffen;
- b. lozingsituatie met betrekking tot (de eigenschappen van) het ontvangend oppervlaktewater en/of rioolwaterzuiveringsinrichting;
- c. het risicomangement.

Omdat het niet altijd doenlijk is om alle activiteiten binnen een inrichting te modelleren is een selectiesysteem ontwikkeld. Dit systeem zorgt ervoor dat alleen de meest risicovolle activiteiten meegenomen worden in de modellering. Het selectiesysteem is nader beschreven in de CIW-nota 'Integrale aanpak van risico's van onvoorziene lozingen'.

De beoordeling van risico's van onvoorziene lozingen kan op twee manieren plaatsvinden: kwalitatief of kwantitatief. Met een kwalitatieve beoordeling kunnen alleen soortgelijke inrichtingen of activiteiten met elkaar worden vergeleken. Met een kwantitatieve beoordeling kan worden bepaald of een onvoorziene lozing toelaatbaar is en/of aanvullende maatregelen, technisch en/of organisatorisch van aard, getroffen moeten worden.

4.3.3 Natuurwetgeving

Het afwegingskader, zoals verwoord in artikel 6 van de Habitatrictlijn en dat mede van toepassing is op de Vogelrichtlijn, houdt onder meer in dat moet worden beoordeeld of de lozing mogelijkwerwijs gevolgen kan hebben voor de natuurwaarden in de aangewezen natuurgebieden, waaronder de Waddenzee.

Datum
21 september 2009

Nummer
DNN 2009/4798

Het afwegingskader is in soortgelijke bewoordingen terug te vinden in de afwegformules die zijn opgenomen in de planologische kernbeslissing Structuurschema Groene Ruimte en de PKB-Waddenzee en werkt in de besluitvorming door in enkele wettelijke kaders zoals onder andere de Wet Ruimtelijke Ordening en de Natuurbeschermingswet.

In deze kaders zal moeten worden vastgesteld of het onderhavige besluit omtrent de aangevraagde wijziging van de aan de vergunning verbonden voorschriften, significante gevolgen zal hebben voor de aangewezen natuurgebieden.

4.4 Beoordeling van de aanvraag

4.4.1 Toetsing aan Beste Beschikbare Technieken

AKZO Nobel Salt heeft een installatie die onder de werkingssfeer van de IPPC Richtlijn valt, en wel onder categorie 4.2.d. Op grond van de IPPC richtlijn, thans geïmplementeerd in de Wet milieubeheer, dient een bedrijf de Beste Beschikbare Technieken (BBT) toe te passen. Deze toetsing heeft reeds plaatsgevonden in het kader van de vigerende Wvo vergunning.

Voor de aanvullende lozing zijn geen aanvullende eisen uit een BREF van toepassing.

Beoordeling lozing op het Zeehavenkanaal

Door deze lozing via het zoutkoelwaternet op het Zeehavenkanaal zal een extra hoeveelheid zouten worden geloosd. Dat betreft voornamelijk NaCl, maar ook nevenverontreinigingen uit de ruwe pekkel, zoals sulfaat, magnesium en kalium. Voor deze componenten geldt de waterkwaliteitsaanpak. Sanering van deze componenten wordt daarbij niet noodzakelijk geacht.

Beoordeling lozing op de Bocht van Watum

Door deze lozing op de Bocht van Watum zal een extra hoeveelheid zouten geloosd worden. Voor zouten geldt de waterkwaliteitsaanpak, waarvoor geldt dat sanering van zouten niet noodzakelijk wordt geacht. In overeenstemming met de beste beschikbare technieken is verdere aanvullende sanering van de afvalwaterstroom op deze componenten niet noodzakelijk.

4.4.2 Toetsing aan ABM

In de nieuwe te lozen afvalwaterstromen worden geen hulpstoffen toegevoegd. De afvalwaterstromen zelf zijn van natuurlijke oorsprong. Derhalve hoeven geen aanvullende maatregelen in het kader van de ABM te worden toegepast en wordt voldaan aan de vereiste saneringsinspanningen.

4.4.3 Immissietoets

Voor de lozing naar oppervlaktewater is de immissietoets uitgewerkt in het CIW-rapport "Emissie-immissie, prioritering van bronnen en de immissietoets". Met de immissietoets wordt nagegaan of de restlozing leidt tot onaanvaardbare concentraties in het watersysteem, nadat de stand der techniek (BBT) toegepast om de emissie te reduceren. Daarnaast geldt voor nieuwe lozingen dat de immissietoets gebruikt moet worden voor de toets aan het stand-still-beginsel. Bij de immissietoets voor nieuwe lozingen wordt dan berekend of de bestaande concentratie in het oppervlaktewater niet verslechtert alsmede of de bijdrage van de nieuwe lozing niet meer bedraagt dan 10% van de waterkwaliteitsdoelstellingen MTR en VR.

Datum
21 september 2009
Nummer
DNN 2009/4798

Lozing NaCl op de Bocht van Watum

Voor de lozing van het afvalwater op de Bocht van Watum wordt voor de immissietoets uitgegaan van het maximale debiet ruwe pekels als meest ongunstig scenario. Voor deze lozing geldt dat een verhoogde concentratie aan natriumchloride wordt geloosd. De concentraties van de overige componenten blijven gelijk.

Ten aanzien van natriumchloride is voor zout milieu geen VR of MTR gesteld. Natriumchloride is voor het marine milieu een onschadelijke component. Derhalve vindt toetsing plaats aan de achtergrondconcentratie, die ongeveer 24 gram per liter bedraagt.

Uit de door het bedrijf uitgevoerde immissietoets blijkt dat de verhoging in de meest ongunstige situatie (dus de totale lozing van de ruwe pekels op de Bocht van Watum) ongeveer 2,5% bedraagt op 25 meter afstand van het lozingspunt. De verhoging van de achtergrondconcentratie is verwaarloosbaar.

Hieruit volgt dat de lozing op de Bocht van Watum niet tot negatieve effecten zal leiden en daarmee niet onaanvaardbaar is. Aanvullende eisen hoeven niet gesteld te worden aan deze lozing.

AKZO Nobel Salt heeft eveneens aangevraagd om de lozing te laten plaatsvinden via een nieuw aan te leggen leiding, parallel aan de wasteleiding 4. Aangezien de locatie van het lozingspunt onduidelijk is, kan sprake zijn van rechtsonzekerheid. Derhalve is een voorschrift ter goedkeuring opgenomen. Deze goedkeuring is een appellabel besluit.

Lozing NaCl op het Zeehavenkanaal

Voor de lozing van het afvalwater op het Zeehavenkanaal wordt voor de immissietoets uitgegaan van het maximale debiet ruwe pekels als meest ongunstig scenario. Dit maximale debiet bedraagt 650 m³ per uur. De lozing via het zoutkoelwaternet op het Zeehavenkanaal leidt tot een additionele vracht aan zouten, afkomstig van de ruwe pekels. Tevens vindt lozing plaats van de afzonderlijke zoutionen sulfaat, calcium, kalium en magnesium. Ten aanzien van geen van deze componenten is voor zout milieu een VR of MTR gesteld. Toetsing vindt daarom plaats aan de achtergrondconcentraties. Uit de door het bedrijf uitgevoerde immissietoets volgt dat voor natriumchloride op 25 meter van het lozingspunt een verhoging van circa 20% plaatsvindt. De concentratie stijgt ter plaatse dan met ongeveer 2,5 g/l.

Gezien het zoute karakter van het Zeehavenkanaal zal dit niet tot onaanvaardbare effecten voor de waterkwaliteit leiden. Ten aanzien van een effect voor het oppervlaktewater in het Eemskanaal is in de aanvraag onderzoek verricht. Hieruit blijkt dat het zoute water hierop geen effect zal hebben.

Datum
21 september 2009
Nummer
DNN 2009/4798

Overige componenten

Voor de overige componenten geldt dat bij lozing de concentraties hoger zijn dan de achtergrondconcentraties. Ruwe pekels is qua samenstelling vergelijkbaar met zeewater, maar dan met verhoogde concentraties. Door verdunning ter plaatse zal de concentratie van betreffende componenten reeds op korte afstand van het lozingspunt snel afnemen. Op een afstand groter dan 1000 meter zullen de concentraties dan ook niet significant hoger zijn dan de achtergrondconcentraties. Voorts zijn deze componenten in zout milieu niet schadelijk.

Met betrekking tot eventuele sedimentatie kan het volgende gesteld worden. In het Zeehavenkanaal zullen vooral effecten optreden die de sedimentatie verminderen. De lozing van de ruwe pekels zorgt namelijk, vanwege de grotere dichtheid dan het ontvangende oppervlaktewater, voor een tegenwerkend effect op de inkomende stroming onder in de waterkolom, alwaar zich het meeste sediment bevindt. Het totale effect is echter zeer klein en zal niet of nauwelijks meetbaar zijn. Uit de immissietoets blijkt dat onderhavige lozing geen significante bijdrage levert aan het overschrijden van de waterkwaliteitsnormen voor bovengenoemde stoffen. Ook leidt de lozing niet tot acuut toxische effecten voor waterorganismen en/of in het sediment levende organismen. Daarom worden er op grond van de waterkwaliteitstoets geen nadere eisen gesteld aan onderhavige lozing.

4.4.4 Toetsing Standstillbeginsel

Na de Immissietoets is een beoordeling uitgevoerd op basis van het standstillbeginsel. Het standstillbeginsel, zoals beschreven in paragraaf 1.6, heeft betrekking op het effect op het ontvangende oppervlaktewater en niet op de emissie zelf. Op grond van het standstillbeginsel wordt derhalve getoetst of de bijdrage aan de verslechtering van de waterkwaliteit significant is.

Uit de Immissietoets blijkt dat deze lozing geen significante bijdrage levert aan het overschrijden van de gestelde waterkwaliteitsdoelstelling. De lozing voldoet aan de uitgangspunten van BBT.

Daarnaast is de restlozing niet onaanvaardbaar voor het ontvangende oppervlaktewater. De toegestane lozing is derhalve niet in strijd met het standstill-beginsel.

4.4.5 Kaderrichtlijn Water

Uit de Immissietoets blijkt dat onderhavige lozing geen significante bijdrage levert aan het overschrijden van waterkwaliteitsdoelstellingen die zijn vastgesteld voor de Eems.

In dit kader kan derhalve worden geconcludeerd dat als gevolg van de lozing de betreffende VR-waarden ter hoogte van de meetpunten, die representatief worden geacht voor het beoordelen van de toestand in het Eems-Dollardestuarium, en die gelijk dan wel strenger zijn dan de toetswaarden voor de KRW, niet zullen worden overschreden.

De aangevraagde lozing zal er dus niet toe leiden dat de afstand tot de te behalen KRW-doelstelling voor het waterlichaam als geheel groter wordt. In dat geval is derhalve géén sprake van achteruitgang in het licht van de wijze waarop dat in de KRW is verwoord en is de aangevraagde lozing niet in strijd met het principe van 'geen achteruitgang' uit de KRW.

Datum
21 september 2009
Nummer
DNN 2009/4798

4.4.6 Inspanningsbeginsel en voorzorgprincipe

Doordat onderhavige lozing beantwoordt aan BBT en de IPPC Richtlijn is voldaan aan het inspanningsbeginsel. Na toetsing van de emissieaanpak, de immissietoets en de toetsing aan het standstillbeginsel, bestaat geen twijfel meer over eventuele negatieve gevolgen van de restlozing voor het ecosysteem van de Waddenzee. Derhalve voldoet onderhavige lozing tevens aan het voorzorgprincipe.

4.4.7 Externe werking natuurwetgeving

De lozing vindt zowel rechtstreeks plaats in het Eems-Dollardestuarium, als op het Zeehavenkanaal, dat in open verbinding staat met het Eems-Dollardestuarium. Uit de immissietoets is gebleken dat de restlozing geen significante invloed zal hebben op de waterkwaliteit van het Eems-Dollardestuarium.

Aangezien de lozing voor een deel niet rechtstreeks plaats vindt in het sinds 1991 als Vogelrichtlijn aangewezen gebied (Eems-Dollardestuarium), maar er wel mogelijke effecten zijn op de natuurwaarden van dit gebied, kan sprake zijn van externe werking, aangezien de feitelijke lozing minder dan drie kilometer daarvan plaatsvindt. De beoordeling zal geschieden in het kader van de Natuurbeschermingswet.

Aangezien ook een deel van de activiteit rechtstreeks plaats vindt in het Eems-Dollardestuarium, kunnen er effecten zijn op de natuurwaarden van dit gebied. Deze beoordeling zal eveneens geschieden in het kader van de Natuurbeschermingswet.

Aangezien de activiteit mogelijke effecten kan hebben op de natuurwaarden van andere natuurgebieden dan hierboven genoemd kan ook daarom sprake zijn van externe werking, aangezien de feitelijke lozing mogelijk invloed op de natuurwaarden kan hebben. Ook deze beoordeling zal geschieden in het kader van de Natuurbeschermingswet.

4.4.8 Onderbouwing voorschriften

Algemeen

Voor de lozing op de Bocht van Watum, alsmede voor de lozing op het Zeehavenkanaal komt één nieuwe afvalwaterstroom vrij. Tevens wordt een tweede lozingspunt op de Bocht van Watum vergund.

Lozingseisen

Voor de ten opzichte van de Wvo-vergunning van 6 augustus 2007 nieuwe lozingspunten en voor de lozing op het Zeehavenkanaal zijn ten aanzien van de parameter debiet eisen opgenomen. Door het stellen van deze eisen wordt de totale vrachtemissie gelimiteerd. Deze eisen dienen ter bescherming van de kwaliteit van het oppervlaktewater, en dient te worden gemeten via continue meting.

Goedkeuring

Vanwege de onduidelijke situatie wat de locatie van het lozingspunt van de nieuw aan te leggen leiding zal worden, is een voorschrift ter goedkeuring opgenomen. Deze goedkeuring is een appellabel besluit. De goedkeuring zal betrekking hebben op een lozing van maximaal 800 m³ per uur aan ruwe pekkel.

Datum
21 september 2009

Nummer
DNN 2009/4798

Intrekken artikel 5 huishoudelijk afvalwater

Huishoudelijk afvalwater werd via septic tanks geloosd via het zoutkoelwaternet op het Zeehavenkanaal. Thans is de ZAWZI gereed en vindt lozing van huishoudelijk afvalwater plaats op deze ZAWZI. Daarmee is artikel 5 overbodig geworden.

Verplichten tot meten, bemonsteren, analyseren en rapporteren

Het meten en bemonsteren is reeds voldoende geregeld in de Wvo-vergunning van 6 augustus 2007 met kenmerk DNN 2007/3392. Naast de door het bedrijf te verrichten analyses worden ook in het kader van de reguliere waterkwaliteitsmetingen, op onder andere sulfaat en chloride, door Rijkswaterstaat verricht. Op deze wijze wordt de kwaliteit van het oppervlaktewater voldoende bewaakt.

4.4.9 Conclusie beoordeling aanvraag

Uit paragraaf 4.4.1 blijkt dat de vergunde lozing ten minste voldoet aan de Beste Beschikbare Technieken. De restlozing zal op basis van de conclusies in paragraaf 4.4.2 t/m 4.4.7 van de motivering geen significante effecten hebben op de bestaande waterkwaliteit van dat gebied. Derhalve is de vergunde lozing niet in strijd met de uitgangspunten van het beleid, zoals verwoord in hoofdstuk 4.3.

4.5 Procedurele overwegingen

AKZO Nobel Salt is bij algemene maatregel van bestuur (besluit van 4 november 1983, Staatscourant.nr. 577, zoals het laatst gewijzigd bij besluit van 26 november 1990, Staatscourant.nr. 598), aangewezen als soort van inrichting in de zin van artikel 1, tweede lid van de Wet verontreiniging oppervlaktewateren (categorie a, (petro-) chemische industrie). Op grond hiervan is voor de indirecte lozing van afvalwater via een werk dat op een ander werk is aangesloten een Wvo-vergunning vereist. Daarnaast is voor de directe lozing van afvalwater een Wvo-vergunning vereist.

4.5.1 Overwegingen algemeen

De vergunningverleningprocedure op grond van de Wvo heeft conform het gestelde in de Wet milieubeheer (Wm) en de Algemene wet bestuursrecht (Awb) plaatsgevonden.

Naar aanleiding van de wijzigingsaanvraag Wvo heeft voorafgaand aan de onderhavige procedure afstemming plaatsgevonden met de Provincie Groningen. Gezien de aard van de aanvraag heeft de provincie Groningen geoordeeld dat met betrekking tot de Wm volstaan kan worden met het ter kennisgeving zenden van een kopie van de onderhavige aanvraag aan de provincie.

De bevoegde gezagen zijn conform het gestelde in de artikelen 7b Wvo en 8.31 Wm in de gelegenheid gesteld om advies uit te brengen over de Wvo-aanvraag en over dit ontwerpbesluit. Van de mogelijkheid tot advisering is geen gebruik gemaakt.

De aanvraag met bijbehorende stukken en het ontwerp-besluit hebben van 6 augustus 2009 tot en met 16 september 2009 voor het naar voren brengen van zienswijzen ter inzage gelegen. Over het ontwerp-besluit zijn geen zienswijzen naar voren gebracht.

Datum
21 september 2009
Nummer
DNN 2009/4798

4.5.2 Slotoverweging

Gezien het belang van het bedrijf om afvalwater te kunnen lozen en gezien de te verwachten aard en de omvang van het te lozen afvalwater in relatie tot de kwaliteit van het ontvangende oppervlaktewater wordt de lozing voor een deel onder voorschriften aanvaardbaar geacht.

5. Ondertekening

DE STAATSSECRETARIS VAN VERKEER EN WATERSTAAT,
namens deze,
de Directeur Water en Scheepvaart,

6. Mededelingen

- I. Ingevolge de Algemene wet bestuursrecht en de Wet Milieubeheer staat vanaf de dag na publicatie gedurende 6 weken tegen deze vergunning beroep open bij de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State voor belanghebbenden. Geen beroep kan worden ingesteld door een belanghebbende aan wie redelijkerwijs kan worden verweten dat hij geen zienswijzen over het ontwerp van deze vergunning naar voren heeft gebracht.

Het beroepschrift dient te worden gericht aan de Raad van State, Afdeling bestuursrechtspraak, Postbus 20019, 2500 EA 's-Gravenhage, onder overlegging van een afschrift van deze vergunning.

Voor de behandeling van het beroepschrift wordt een bedrag aan griffierecht geheven. De griffier van de Raad van State wijst de indiener van het beroepschrift na de indiening op de verschuldigheid van het griffierecht en bericht de indiener binnen welke termijn en op welke wijze het verschuldigde griffierecht moet worden voldaan.

- II. De vergunning treedt in werking na afloop van de beroepstermijn van 6 weken. Indien naast een beroep een verzoek om een voorlopige voorziening is gedaan, treedt de vergunning niet in werking voordat op dat verzoek is beslist.

Het verzoek tot het treffen van een voorlopige voorziening dient te worden gericht aan de voorzitter van de Afdeling bestuursrecht van de Raad van State. Voor het treffen van een voorlopige voorziening is eveneens een griffierecht verschuldigd.

III. Het hebben van deze vergunning ontslaat de houder niet van de verplichting om de redelijkerwijs mogelijke maatregelen te treffen teneinde te voorkomen, dat derden of de Staat ten gevolge van het gebruik maken van de vergunning schade lijden.

Datum
21 september 2009
Nummer
DNN 2009/4798

IV. Een afschrift van deze vergunning wordt gezonden aan:

- de hoofdinspecteur-directeur van de Waterdienst, Postbus 17, 8200 AA Lelystad;
- het Bureau verontreinigingsheffing rijkswateren, Postbus 20906, 2500 EX Den Haag;
- VROM Inspectie Milieuhygiëne Noord, Postbus 30020, 9700 RM Groningen;
- het college van B&W van de gemeente Delfzijl, Postbus 20000, 9930 PA Delfzijl;
- het Waterschap Hunze en Aa's, Postbus 195, 9640 AD Veendam;
- Groningen Seaports, Postbus 20004, 9930 PA Delfzijl;
- het Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit Directie Regionale Zaken, vestiging Noord, Postbus 30032, 9700 RM Groningen;
- de Waddenvereniging, Postbus 90, 8860 AB Harlingen;
- het college van gedeputeerden staten van de provincie Groningen, afdeling Milieuvergunningen, Postbus 610, 9700 AP Groningen.

De indiener van het beroep wordt vriendelijk verzocht een afschrift van het beroep toe te zenden aan Rijkswaterstaat Noord-Nederland, Afdeling Waterbeheer en Scheepvaart, Postbus 2301, 8901 JH Leeuwarden.

7. Bijlagen

- 1 Begripsbepaling.
- 2 Schematische weergave lozingsituatie.
- 3 Tekst van de niet-technische samenvatting van de vergunningaanvraag.

Bijlage 1, behorende bij de beschikking van de staatssecretaris van
Verkeer en Waterstaat van 21 september 2009, nr. DNN 2009/4798

Datum
21 september 2009

Nummer
DNN 2009/4798

Begripsbepaling

In deze beschikking wordt verstaan onder:

1. 'Vergunninghouder': diegene die krachtens deze vergunning afvalstoffen, verontreinigende of schadelijke stoffen in oppervlaktewater brengt en in staat is naleving van het gestelde in deze vergunning te borgen;
2. 'Afwalwater': water dat verontreinigd is met afvalstoffen, verontreinigende of schadelijke stoffen;
3. 'ABM': algemene beoordelingsmethodiek voor stoffen en preparaten;
4. 'BAT': Best Available Techniques, zie ook 'BBT';
5. 'BBT': Beste Beschikbare Technieken, als bedoeld in IPPC Richtlijn, artikel 2; zie ook 'BAT';
6. 'bbt': best bestaande technieken, als bedoeld in de 'emissieaanpak': die technieken, waarmee een zo groot mogelijke reductie van de verontreiniging wordt verkregen en die in de praktijk toepassing heeft gevonden;
7. 'BREF': bat referentie document voor beoordeling van de stand der techniek;
8. 'BRZO': besluit risico zware ongevallen;
9. 'but': best uitvoerbare technieken als bedoeld in de 'emissieaanpak': die technieken waarmee, rekening houdend met economische aspecten, dat wil zeggen uit kosten oogpunt aanvaardbaar te achten voor een normaal renderend bedrijf, de grootste reductie in de verontreiniging wordt verkregen;
10. 'CIW': commissie integraal waterbeheer, zie ook 'LBOW';
11. 'Concentratie': het gehalte van een (som-)parameter, uitgedrukt in bijv. mg/l;
12. 'emissieaanpak': aanpak waarbij de stand der techniek (but/bbt) wordt beoordeeld; stand der techniek komt overeen met BBT;
13. 'Effluent': afvalwater afkomstig uit een installatie waarin dit afvalwater een zuiveringstechnische behandeling heeft ondergaan;
14. 'Etmaalmonster': een representatief genomen monster van het afvalwater over een periode van 24 uur;
15. 'Immissietoets': toets, waarbij de aanvaardbaarheid van de restlozing voor het oppervlaktewater wordt beoordeeld;
16. 'IPPC Richtlijn': de richtlijn (EG) nr. 96/61 van de Raad van de Europese Unie van 24 september 1996 inzake geïntegreerde preventie en bestrijding van verontreiniging (PbEG L 257);
17. 'ISO': international organization for standardization;
18. 'KRW': Kaderrichtlijn Water;
19. 'LBOW': Landelijk Bestuur Overleg Water, voorheen CIW;
20. 'Lozingspunt': een punt van waaruit afvalwater op de riolering wordt geloosd;
21. 'bemonsteringspunt': een intern controlepunt;
22. 'MTR': maximaal toelaatbaar risico;
23. 'NaCl': natriumchloride, ook wel keukenzout genoemd;
24. 'NEN': De analysemethoden met NEN-nummers staan vermeld in de 'Methode voor de analyse voor afvalwater' van het Nederlands Normalisatie Instituut (N.N.I.);
25. 'NRB': Nederlandse richtlijn bodembescherming;
26. 'NW3': de derde Nota Waterhuishouding;
27. 'NW4': de vierde Nota Waterhuishouding;

28. 'Ongewoon voorval': een onvoorziene gebeurtenis waardoor nadelige gevolgen voor het oppervlaktewater zijn ontstaan of dreigen te ontstaan;
29. 'PGS': Publicatiereeks Gevaarlijke stoffen;
30. 'PKB-Waddenzee': planologische kernbeslissing Waddenzee;
31. 'rapportagegrens': de onder normale omstandigheden door de Waterdienst-laboratoria gegarandeerde grens waarboven analyseresultaten gerapporteerd kunnen worden;
32. 'de Waterdienst': de hoofdingenieur-directeur van de Waterdienst, voormalig RIZA, adressering: Postbus 17, 8200 AA Lelystad);
33. 'Standstillbeginsel': Beleidsuitgangspunt, waarbij de restlozing geen significante invloed mag hebben op de bestaande waterkwaliteit;
34. 'Stb': Staatsblad;
35. 'Voorzorgprincipe': uitvoeren van de emissieaanpak;
36. 'VR': verwaarloosbaar risico; komt overeen met "streefwaarde" in NW4;
37. 'Wm': Wet milieubeheer;
38. 'Wvo': Wet verontreiniging oppervlaktewateren;
39. 'ZAWZI': Zoute afvalwaterzuiveringinrichting, gesitueerd op het industrieterrein Oosterhorn, gemeente Delfzijl.

Datum
21 september 2009

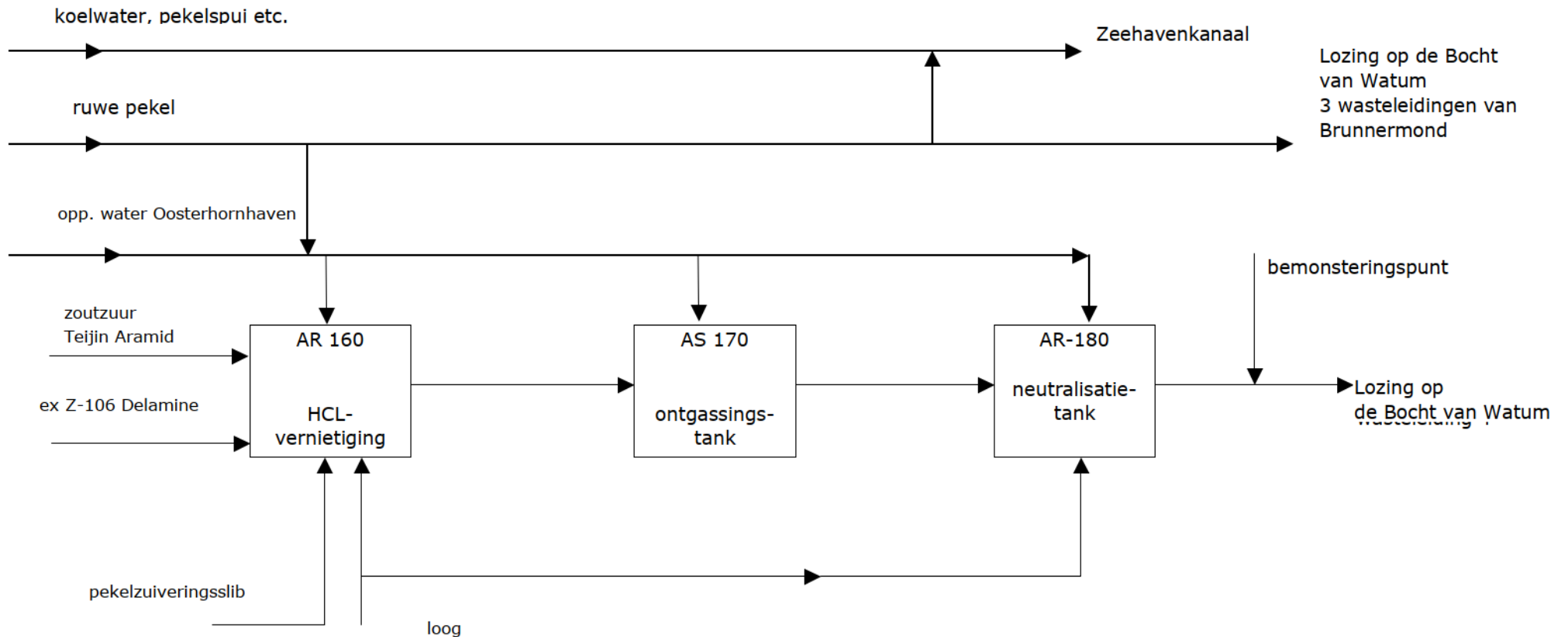
Nummer
DNN 2009/4798

Bijlage 2, *behorende bij de beschikking van de staatssecretaris van Verkeer en Waterstaat van 21 september 2009, nr. DNN 2009/4798*

Datum
21 september 2009
Nummer
DNN 2009/4798

Schematische weergave lozingsituatie

Bijlage 3, *behorende bij de beschikking van de staatssecretaris van Verkeer en Waterstaat van 21 september 2009, nr. DNN 2009/4798*

Datum
21 september 2009

Nummer
DNN 2009/4798

Tekst van de niet technische samenvatting van de aanvraag.

Het Chemie Park Delfzijl is een productielocatie waar zout, soda, chloor en een groot aantal andere chemische basisproducten worden geproduceerd in afzonderlijke chemische bedrijven. Een van deze bedrijven is het AKZO Nobel Salt. Het AKZO Nobel Salt heeft op het Chemie Park Delfzijl een productiebedrijf dat bestaat uit de volgende onderdelen:

Pekelzuivering

In de pekeldzuivering wordt uit ruwe pekeld, afkomstig van pekeldwinning in Zuidwending en Heiligerlee en de Aardgasbuffer cavernes in Zuidwending, gezuiverde pekeld geproduceerd. De gezuiverde pekeld dient als grondstof voor het zoutbedrijf A, B, C en D, evenals voor het lichte soda bedrijf van Brunner Mond.

Zoutzuurvernietiging

Zuur afvalwater van het bedrijf Delamine en zoutzuurhoudend afvalwater van de AKZO Nobel fabrieken MEB en MCA en Teijin Aramid kunnen via de z.g. zoutzuurvernietiging afgevoerd worden met het slijb uit de Pekeldzuivering. Delamine en de AKZO Nobel fabrieken MEB, MCA en Teijin Aramid hebben hun eigen afvalwater georganiseerd en vergund. De mogelijkheid langs deze weg zoutzuur te vernietigen is blijven bestaan. Er wordt aangevraagd om buiten de pekeldzuivering om pekeld te mogen lozen in de Bocht van Watum en het Zeehavenkanaal.

Zoutbedrijf A, B, C en D

In de zoutbedrijven wordt door kristallisatie uit de gezuiverde pekeld natriumchloride (keukenzout) gewonnen. Het geproduceerde, nog enigszins vochtige zout wordt als industrieel zout gebruikt als grondstof voor de productie van droogzout, chloor en loog. Tevens wordt het als wegzout gebruikt. Uit de zoutbedrijven wordt normaliter al spuipeldk geloosd op het Zeehavenkanaal.

Droogzoutbedrijf

In het droogzout bedrijf wordt vochtig zout met behulp van hete lucht gedroogd. Droogzout wordt o.a. als hulpstof gebruikt in de textielindustrie.

Zout wordt als bulk via de weg naar de diverse verbruikers getransporteerd. Zout wordt ook per binnenschip en zeeschepen vervoerd. De productiecapaciteit van de diverse bedrijfsdelen zal door de bouw van de vierde kristallisatiestraat toe nemen tot 3500 kton nat zout per jaar waarvan 280 kton droog zout per jaar. Bij de zoutbedrijven werken in totaal ca. 85 mensen.

Voor het beheersen van de aspecten van Veiligheid, Gezondheid en Milieu heeft Zoutbedrijf voor zowel haar boorlocaties als het productiebedrijf een gecertificeerd systeem op basis van ISO 14001: 2004. Tevens is er een Bedrijfsmilieuplan aanwezig en worden de emissies en de ontwikkelingen op het milieu gebied jaarlijks gerapporteerd. Ook is de gehele organisatie gecertificeerd op basis van de kwaliteitsnorm ISO 9001:2000.

De betreffende afvalstroom uit het proces naar water is:
Slib en Pekel, afkomstig van de pekелzuivering, wordt via de z.g. zoutzuurvernietiging en wasteleiding-4 naar de Eems afgevoerd. In een stroom van ca. 100 m³/h wordt max. 130 kton/jr. geloosd.

Datum
21 september 2009

Nummer
DNN 2009/4798

Het slib en de opgeloste stoffen zijn onschadelijke stoffen. De achtergrondconcentratie van deze componenten in het ontvangende water is dusdanig dat geen significante milieu effecten zijn te verwachten.

Via deze aanvraag dient een Wvo vergunning voor het lozen van 800 m³/h ruwe pekел door AKZO Nobel Salt tot stand komen.

Aangevraagd wordt om 150 m³/h tot 800 m³/h ruwe pekел via wasteleiding-4 en tot max. 650 m³/h ruwe pekел in het Zeehavenkanaal te lozen. Zie het schema op de vorige bladzijde. De noodzaak van lozing op Zeehavenkanaal, naast wasteleiding-4, is gelegen in de huidige beperkte capaciteit van wasteleiding-4. De leiding heeft mede door het inbrengen van een reparatiesok een capaciteit van 150 m³/h. Naar de noodzaak, mogelijkheid en kosten de leiding te vervangen of een tweede leiding naast de bestaande wasteleiding-4 te leggen om maximaal 800 m³/h te kunnen lozen naar de bocht van Watum i.v.m. een mogelijk scaling probleem in de zoutkoelwaterleiding naar het Zeehavenkanaal moet nog een onderzoek gestart worden.